

2024/1235

26.4.2024

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2024/1235

z 12. marca 2024,

ktorým sa mení delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/126, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115, pokiaľ ide o pravidlá týkajúce sa pomeru pre normu dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu (GAEC) 1

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 13 ods. 3,

keďže:

- (1) Delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2022/126 ⁽²⁾ sa stanovujú pravidlá týkajúce sa pomeru pre normu dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu (GAEC) 1. V uvedenej norme sa vyžaduje zachovanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche, ktorý sa má porovnať s referenčným rokom 2018. Ak sa pomer trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche znížil o viac ako 5 % v porovnaní s referenčným rokom 2018, dotknutý členský štát musí niektorým alebo všetkým poľnohospodárom, ktorí majú k dispozícii pôdu, ktorá bola premenená z pôdy s trvalým trávnyim porastom na pôdu určenú na iné účely, uložiť povinnosť opäť premeniť pôdu na trvalé trávne porasty alebo vyčleniť plochu trvalých trávnych porastov.
- (2) V niektorých členských štátoch boli poľnohospodárske systémy ovplyvnené štrukturálnymi zmenami, najmä v dôsledku zníženia stavov hospodárskych zvierat a poklesu počtu poľnohospodárov, ktorí sa zameriavajú na chov hospodárskych zvierat. V dôsledku toho sa znížila potreba krmiva pre hospodárske zvieratá a poľnohospodári presunuli svoju výrobu z pestovania trávnych porastov a bylinných krmovín na pestovanie iných plodín než tých, ktoré sú potrebné na kŕmenie hospodárskych zvierat. V prípadoch, keď došlo k takémuto rozhodnutiu, je pre poľnohospodárov čoraz ťažšie splniť povinnosť zriadiť alebo obnoviť trvalý trávny porast a zároveň zachovať svoju hospodársku životaschopnosť. Keďže k prechodu z chovu hospodárskych zvierat k pestovaniu plodín iných než sú plodiny potrebné na kŕmenie hospodárskych zvierat dochádzalo po roku 2018, výsledné štrukturálne zmeny poľnohospodárskych systémov (a súvisiace ťažkosti) sa mohli úplne prejavíť len nedávno.
- (3) S cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky pre jednotlivé členské štáty, ktoré sú takými štrukturálnymi zmenami dotknuté v rôznej miere, by preto členské štáty mali mať možnosť v programovom období 2023 – 2027 raz upraviť referenčný pomer, aby sa zohľadnilo zníženie plochy trvalého trávneho porastu v dôsledku štrukturálnych zmien v ich poľnohospodárskych systémoch, ku ktorým došlo od roku 2019. S cieľom zabezpečiť, aby takáto úprava zostala primeraná a v súlade s hlavným cieľom normy GAEC 1, by sa úprava mala obmedziť na zmeny v oblasti trvalého trávneho porastu, ku ktorým došlo v dôsledku štrukturálnych zmien v poľnohospodárskych systémoch dotknutého členského štátu. V záujme zabezpečenia súdržnosti posúdení štrukturálnych zmien v poľnohospodárskych systémoch a zníženia plochy trvalého trávneho porastu by členské štáty mali pri posudzovaní vychádzať z najnovších dostupných údajov. Ako základ pre svoje posúdenia by mali použiť obdobie piatich po sebe nasledujúcich rokov, ktoré sa začína najskôr v roku 2019.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 1.

⁽²⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/126 zo 7. decembra 2021, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 o dodatočné požiadavky na určité typy intervencie stanovené členskými štátmi v ich strategických plánoch SPP na obdobie 2023 až 2027 podľa uvedeného nariadenia, ako aj o pravidlá týkajúce sa pomeru pre normu dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu 1 (norma GAEC 1) (Ú. v. EÚ L 20, 31.1.2022, s. 52).

- (4) Hoci sa referenčné a ročné pomery trvalého trávneho porastu určujú na základe nahlásených plôch trvalých trávnych porastov, zo skúseností vyplýva, že môžu existovať plochy trvalých trávnych porastov, ktoré neboli v danom roku nahlásené na priame platby a ktoré sú evidované ako poľnohospodárske plochy v systéme identifikácie poľnohospodárskych pozemkov (LPIS) zriadenom podľa článku 68 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116^(*). Tieto nahlásené plochy trvalých trávnych porastov prispievajú rovnakou mierou k zachovaniu zásob uhlíka, čo je hlavným cieľom normy GAEC 1. Vzhľadom na proporionalitu vykonávania normy GAEC 1, najmä pokiaľ ide o povinnosť opäť premeniť plochy na trvalé trávne porasty alebo vyčleniť plochy trvalých trávnych porastov, by členské štáty mali mať možnosť rozhodnúť sa, že sa uvedené povinnosti uložia na úrovni poľnohospodárskeho podniku, len ak potreba opätovnej premeny pôdy na trvalý trávny porast alebo vyčlenenie plôch trvalých trávnych porastov v danom roku presahuje plochu trvalého trávneho porastu, ktorá je v systéme LPIS zaevidovaná ako poľnohospodárska plocha, ale v tom istom roku nie je nahlásená na priame platby. S cieľom zabezpečiť správne vyčíslenie by sa mali zohľadniť len nenahlásené plochy trvalých trávnych porastov, ktoré v systéme LPIS zostávajú zaevidované ako poľnohospodárske plochy.
- (5) Ak poľnohospodári rekultivovali opustené plochy, aby na nich mohli pestovať plodiny, celková poľnohospodárska plocha sa môže zvýšiť, čo môže viesť k zníženiu ročného pomeru trvalého trávneho porastu nad rámec daného zníženia povoleného v rámci normy GAEC 1, ako sa stanovuje v prílohe III k nariadeniu (EÚ) 2021/2115. Keďže by však tento pokles nebol spôsobený premenou plôch trvalého trávneho porastu na plochy určené na iné účely, ale zvýšením celkovej poľnohospodárskej plochy, členské štáty by mali mať možnosť sa rozhodnúť, že na úrovni poľnohospodárskeho podniku uložia povinnosť opätovnej premeny pôdy na trvalý trávny porast alebo povinnosť zriadenia plochy trvalého trávneho porastu, len ak zníženie pomeru trvalého trávneho porastu v danom roku o viac ako 5 % na úrovni, na ktorej sa vykonáva norma GAEC 1, nie je spôsobené zvýšením celkovej poľnohospodárskej plochy.
- (6) Okrem toho by sa mali stanoviť ďalšie výnimky z povinnosti uložiť na úrovni poľnohospodárskeho podniku povinnosť opäť premeniť pôdu na trvalé trávne porasty alebo vyčleniť plochu trvalých trávnych porastov v prípadoch, keď nedochádza k zníženiu pomeru trvalého trávneho porastu pod prahovú hodnotu 5 % v dôsledku premeny plôch trvalých trávnych porastov na plochy na iné poľnohospodárske využitie, ako je orná pôda alebo trvalé plodiny.
- (7) Delegované nariadenie (EÚ) 2022/126 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (8) Keďže pravidlá stanovené v tomto nariadení určujú, či sa povinnosť opätovnej premeny plochy na trvalý trávny porast alebo povinnosť vyčleniť plochu trvalého trávneho porastu musí uložiť na úrovni poľnohospodárskeho podniku pre rok podania žiadosti 2024, je dôležité stanoviť tieto pravidlá čo najskôr, aby poľnohospodári mohli náležite plánovať a aby príslušné orgány mohli tieto pravidlá zohľadniť. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
- (9) Keďže rok podávania žiadostí 2024 sa začal 1. januára 2024, článok 1 ods. 2 a 3 tohto nariadenia by sa mal uplatňovať od 1. januára 2024, aby sa zabezpečila právna istota pre poľnohospodárov a iných prijímateľov, ktorých sa týka prvá požiadavka normy GAEC 1,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Zmeny delegovaného nariadenia (EÚ) 2022/126

Článok 48 delegovaného nariadenia (EÚ) 2022/126 sa mení takto:

1. Za odsek 1 sa vkladá tento odsek:

„1a. Ak sa plocha trvalého trávneho porastu uvedená v odseku 1 druhom pododseku písm. a) znížila v dôsledku štrukturálnych zmien v poľnohospodárskych systémoch členského štátu spôsobených výrazným znížením živočíšnej výroby, ktoré viedlo k významnému zníženiu potreby krmiva a pastvín pre hospodárske zvieratá v danom členskom štáte, dotknutý členský štát môže v programovom období 2023 – 2027 raz upraviť referenčný pomer stanovený podľa odseku 1 tak, aby sa zohľadnilo zníženie veľkosti plochy trvalého trávneho porastu.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 z 2. decembra 2021 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 187).

Úprava plochy trvalého trávneho porastu uvedená v prvom pododseku zodpovedá zníženiu plochy trvalého trávneho porastu, ktoré možno pripísať štrukturálnym zmenám v poľnohospodárskych systémoch na úrovni, na ktorej sa v dotknutom členskom štáte vykonáva norma GAEC 1.

Členský štát posúdi zníženie veľkosti plochy trvalého trávneho porastu a štrukturálne zmeny v poľnohospodárskych systémoch na základe obdobia piatich po sebe nasledujúcich rokov, ktoré sa začína najskôr v roku 2019.“

2. V odseku 3 sa dopĺňa tento tretí pododsek:

„Odchylné od prvého pododseku sa členské štáty môžu rozhodnúť, že na úrovni poľnohospodárskeho podniku uložia povinnosť opäť premeniť pôdu na trvalé trávne porasty alebo vyčleniť plochu trvalých trávnych porastov len v týchto prípadoch:

- a) ak a v rozsahu, v akom plocha, ktorá sa má opäť premeniť na plochu trvalého trávneho porastu alebo na ktorej sa má v danom roku vyčleniť trvalý trávny porast, presahuje plochu trvalého trávneho porastu zaevidovanú ako poľnohospodárska plocha v systéme identifikácie poľnohospodárskych pozemkov uvedenom v článku 68 nariadenia (EÚ) 2021/2116 a ktorú prijímatelia v danom roku nenahlásili na účely získania podpory v súlade s typom intervencie stanoveným v hlave III kapitole II nariadenia (EÚ) 2021/2115;
- b) ak a v rozsahu, v akom zníženie pomeru trvalého trávneho porastu v danom roku o viac ako 5 % na úrovni, na ktorej sa vykonáva norma GAEC 1, nie je spôsobené zvýšením celkovej poľnohospodárskej plochy nahlásenej v tom istom roku.“

3. Odsek 4 sa nahrádza takto:

„4. Odsek 3 prvý pododsek sa neuplatňuje, ak je zníženie pod prahovú hodnotu 5 % výsledkom:

- a) prijatých záväzkov alebo povinností, ako sa uvádza v článku 4 ods. 4 písm. b) a c) nariadenia (EÚ) 2021/2115, v dôsledku ktorých sa už na predmetných plochách nevykonáva poľnohospodárska činnosť a ktoré nezahŕňajú výsadbu vianočných stromčekov alebo pestovanie plodín či stromov na výrobu energie alebo
- b) premeny plochy trvalého trávneho porastu na iné účely ako je poľnohospodárska činnosť, ako sa vymedzuje v strategických plánoch SPP, pričom príslušná plocha už nepredstavuje poľnohospodársku plochu, ako sa vymedzuje v strategických plánoch SPP.“

Článok 2

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 1 ods. 2 a 3 sa budú uplatňovať od 1. januára 2024.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 12. marca 2024

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN